

POKROK ZÁPADU.

Tiskárna: 1211 Jiřího 1314 ulice
Telefon 6. 1008.

Vychází každou středu.

Vydává Tiskárské Družstvo.

Hlavní redaktor: JAN ROŠICKÝ

dražuje jednoduše:

POKROK ZÁPADU
Omaha, Neb.

PŘEDPLATNÉ

Pro Spojené Státy a Kanadu obnáší \$2.30 na rok. Spolu s Knihovnou Americkou \$3.00. Každý celoroční předplatitel v době premiéry je oprávněn ku premiéře.

DO ČECH

předplácí se na rok \$2.00. Spolu s Knihovnou Americkou \$2.50.

ZÁMĚTKY PENĚZ

Jsou nejbezpečnější, když se koupí na poště neb na expressu Money Order a těm nám se dají. Těm v registrovaném dopise, anebo pokročilou bankovní cestou. Měně jsou v zásadě na poštovní noty, za kterých v každém směru, kdekoli a kdykoliv peníze obdržíte měně. Na místě drobných příjmů máme též 1 l. a 2-centové kočky. Všechny záležitosti nechtě jsou zaslány pod jednoduchou adresou pouze takto: Pokrok západu, Omaha, Neb. — Vše není na adresu potřeba.

OHĚLÁVKY

Drobné a různé ohlášky uveřejňujeme pouze za určitý peníz k objednávkám přílohy jsou. Za drobné ohlášky obyčejné velikosti, neposkytujeme peníze, dáváme 15 centů za třikrát. Za různé ohlášky, bihospořání, divy a jiná, dáváme \$1.00 za tři palce za každé uveřejnění. Nechtě každý proto přiloží objednávkou tolik peněz, jak velkou ohlášku máti si přaje. Ceny ohlášek na delší dobu oznámí se ochotně na požádání. Adresujte jednoduše: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Omaha dne 19. dubna '93

XXII. ročník.

Toto číslo je prvním ročníku dvacátého druhého. S uspokojením pohlížme my a dojišta s námi i naši čtenáři na ročník minulý. Učinili jsme v roce tom patrný krok ku předu, zvětšice valně týdeník náš a rozhojnice tak látku článků. Ze změna tato nalezla ocenění čtenářstva, to jeví se nejen z četných projevů písemných, nýbrž též ze stále zrůstající přízně k listu našemu. Tak jako v minulosti, bude též i v budoucnosti, snahou naší, abychom se přízně čtenářstva našeho hodnými stali.

V úctě Vyd. Pok. Záp.

PŘÍTI NEDELI BUDE ÚPLNÉ ZATMĚNÍ slunce, — jen že nebude viditelným v Severní Americe, nýbrž jen v Jižní.

NEW-YORKSKÝ ČASOPIS WORLD vypočítává, že prý máme 90 trustů v zemi a kárá zástupce vládního, že proti nim nezakrojuje.

STÁT JIŽNÍ KAROLINA BUDE co nevidět — hostinským. Sám přezveze totiž prodej opojných nápojů. Kdyby to bylo v Kansasu, chtěly by ženské jistě aspoň — sklepníci.

DNE 31. KVĚTNA PŘELOŽENY budou ostatky Jeff. Davise, nejlepšího demokrata ze všech, jenž kdy žil, z New Orleans do Richmondu. To se rozumí, že Richmondané oslaví důstojně udalost tu.

SNABOU FRANCOIE A NĚMECKA jest, aby jedna moc druhou předčila u výzbroji a vynalézání smrtících zbraní a látek vůbec. Jestli tento stav déle potrvá, zničí jedna zem druhou již v míru, povážíme-li, kolik milionů na výzbrojení ročně se vyháží.

SPOJENÉ STÁTY ZAZNAMENÁVÁJÍ první vítězství v záležitosti sporu o moře Beringovo. Smířil soud v Paříži zasedající nepřipustil neúplně a zkomolené zprávy o lovu tuleňů, jakž je předložila britická komise. Anglické listy proto ovšem Spoj. Státům nadávají, jakoby tyto za jejich komisi mohly.

VYŠETŘOVÁNÍ, ZDÁ SE, ŽE JSOU na denním pořádku; výbor kansasského sněmu hodlá zatopiti pořádně hrůzám ze fimesla v Kansas City, Kan., již obvinění jsou, že používali peněz na uplacení členů sněmovny v Topeka. Povídá se, že získáno bylo již dosti svědeckví, aby veřejnost se přesvědčila, že město Topeka bylo minulé zimy přeplněno boodlery.

ZE VŠECH KONČIN SMUTNÉ DOCHÁZÍ zprávy o bouři a hrozném vichru, jenž mnohé majetky zničil a též oběti na životech lidských si vyžádal. Také ve státu Nebraska na mnohých místech škody značné způsobeny jsou. Omaha vichr sice též zasáhl, ale odálhl opět, nový to důkaz, že poloha města Omahy pro také případy jest jen výhodná.

MINISTŘI RADÍ CÍSAŘI RAKOUSKÉMU, aby nejezdil do Pešti až po odhalení pomníku padlých honvědu. Slavnost pořádá se dne 31. května, na výroční památku, kdy Maďaři dostali hlavní město Uher do své moci i panují obavy, že a té příležitosti by se císaři Františku Josefu I. v Pešti mohlo něco nemilého stát. Lidu projev vlastenecký vzati nekte, jako jednotlivci.

NA MORAVU UPOUTÁNY JSOU nyní zraky každého českého vlastence. Jedná se o politické probuzení lidu v té části koruny české, tak aby postavil se po bok hájitelům práv její. Tento zápas v družné Moravě dojišta zajímá i každého čtenáře zde, jenž pilně sleduje ten svatý boj, jenž vede se o práva národa a bude tedy dojišta milo každému zvědět, že získali jsme na Moravě stálého a pravidelného dopisovatele, kterýž bude nás bedlivě spravovati o všem důležitějším, co se na Moravě udá.

TÍMTO TÝDNEM NASTANE DŮLEŽITÁ změna v redakci Chicagských Listů a sice nastoupí pan L. J. Paldy na místo řídícího redaktora. Bude to dojišta změna ku prospěchu ono ho listu a nejen nypoját čtenáři, nýbrž dojišta i Čechové chicagski vůbec uvítají jí dojišta s potěšením. I my vítáme tohoto žurnalistického veterána ku obnovení žurnalistické činnosti po tak dráhně let působení v jiných oborech, znájmice dobře, že všechny snahy jeho upřímně nesou se ku povznesení a prospěchu lidu našeho.

OD PROF. ŠIMKA, KTERÝ, JAK ZNÁMO, v minulých měsících meškal ve střední Americe, na vědecké výzkumné cestě, obdrželi jsme listek psaný v New Orleans dne 13. dubna, v němž nám sděluje, že je na cestě zpáteční a jest s výsledky cestování svého úplně spokojen. Těšme se ze šťastného návratu profesorova. Měli jsme věru již skoro strach, že jej některá ta revoluční strana v některé z těch republik anektuje, presidentičkem udělá a tak nás o něho připraví. Vítáme jej srdečně zpět do našeho středu!

V BALTIMORE "JEDENÁCTÉ PŘÍKÁZÁNÍ", samberkovo, dávané Ludvíkovou společností, bylo prý na závadu některým věřícím. Bylo by to možné, aby k vůli titulu, zcela nevinnému názvu kusu, k vůli maličnosti tedy, měla se dobrá věc ničiti, mělo by se jí podpory odnímati? Pochybujeme, že něco podobného může se opakovati v jiných osadách českých, kamž Ludvík se společností svou z Čech zavítá. Mějme přede vším na paměti, že české to divadlo, že umění české podporujeme!

ZNĚNÍ DOTYČNÝCH ODSTAVCŮ RUSKÉ smlouvy na vydání zločinců Spoj. Státy bylo ve Washingtoně uveřejněno nepochybně v úmyslu, zby se poznalo, jaké as jest u věci té mínění veřejné. Již mnoho se proti smlouvě té namluvilo, a nyní, když obsah její znám jest, nedá se upříti, že liberální vláda naše činí v hlavním bodu vládě ruské ústupek značný. Na základě oné smlouvy političtí provinilci raští snadno ze Spojených Států dostali by se na Sibir, když by se vládě ruské zlíbiti vyložit si spiknutí proti vládě, jako pokus proti hlavě vlády a zničení její. U věcech takých třeba činiti nám rozdílu mezi vládou ruskou a lidem ruským a tu sympatie naše platí ovšem lidu, jenž nacházejí se u rozvoji svém politickém i jiném, musí a má mfti muže, již jej vedou. Mnohdy tací mužové bývají vládám nepohodlní, lecos se přihodí a oni stíháni jsou na žaloby, jež úřady snadno vnesou, a takých ve Spoj. Státech jest mnoho. V zájmu těch a jiných mužů a žen vzdělaných, kteří snad již dosti zkoušili, mělo by se již něco státi a smlouva z ohledu k nim modulovati.

OD JISTÉ DOBY PANOVALA v diplomatických kruzích vídeňských velká nedůvěra vzhledem k rozvoji věcí v Srbsku. A co ve Vídni trnuli strachy, v Petrohradě se asi smáli do hrstě v očekávání věcí přfátých. Pozvání zasláné sultánem mladému králi srbskému, chování se cara a účastenství členů ruské legace schůzky radikálních klubů — to vše nasvědčovali se zdálo tomu, že co ne-

vidět dojde na něco zvláště důležitého. A již je to tu! Mladistvý král Alexandr, jediná naděje Srbska, vida, že situace se nápadně přiošťila, poněvadž tak zvaná liberální vláda jeho vládarů po Vídni šilhajících, poděkovati se nechtěla, že by muselo dojíti ke zjevné revoluci a krveprolití, sám u věc zasáhl a Srbsko před nejhorším uchránil. Po volai si vládcé k sobě na banket a tu k úžasu jejich oznámil jim, žeť on jediným od chvíle té jest vládařem v zubožené jimi zemi, vládařem a králem, jenž kázal obsaditi veškeré vehody vojskem a vladaři že jsou jeho vězni. Národ náš činem mladistvého krále svéco jáás a zbaven upřů holduje naději své vlasti — Alexandru I., jenž činem tímto vymanil se cizáckým vlivům šmoků vídeňských a vládnouti bude vlasti své, jako junák Srb, jako jarý Slovan. Živio, Alexandr!

Proti připojení Havaje.

Překvapující zpráva došla minulého týdne z ostrovů havajských. 1. dubna byla vlajka Spojených Států z vládních budov snáta a to stalo se na nařzení mimořádného komisaře p. Blounta, jenž byl tam poslán, aby o stavu věci se přesvědčil a z vlastního názoru seznal, zda-li jest toho třeba, aby nad ostrovy Spojené Státy měly protektorát, aneb zda-li mají ostrovy havajské býti ku Spojeným Státům připojeny. Komisař vrátil se asi v několika již týdnech nazpět domů a lid Spojených Států se přesvědčil jak lid havajský soudí o tom, aby byl Spojenými Státy zabrán. Z dosavadních zpráv a různých sdělení vysvítá jen, že valná většina lidu havajského připojení ku Spojeným Státům si nepřeje, aniž přeje si, aby ostrovy připojeny byly k některé jiné zemi vůbec, alébrž žádá si i nadále samosprávy ostrovů, bez jakéhokoliv mísení se v ciziny. Neodvislost jde prý domorodcům naše vše! V jedné zprávě mimořádného amerického komisaře udává se, že havajští obdývali schůzi, které súčasnilo se jen málo cizinců a ve schůzi té protestovalo se proti tomu co havajští komisaři ve Washingtoně byli udávali a o přání národa vyprávěli. Není prý vše pravda co havajští komisaři, cizinci na ostrovech, v zájmu lidu domorodého napovídali vládě naší. Členové komise havajské nebyli tudíž takými, jakými se býti zdáli a za jaké je vláda naše považovala.

Dle současné došlé zprávy členové havajské komise měli hlavně vlastní zájmy na zřeteli, starajice se o to, aby Havaj ku Spojeným Státům připojena byla, neboť hodlali z obratu takého těžiti na prospěch svůj vlastní. Počítali tak, že budou sami vládnouti a to, že jim zabezpečí nejen pěkný výtěžek na ostrovech, ale i pěknou pomoc od Spojených Států, které na výrobu cukru platí odměnu z každé libry dobytého cukru. Plán byl dobře vypočten, jak proti lidu americkému, tak proti lidu havajskému, oba stali by se obětmi vychytralých jednotlivců, spekulantů. Tito mají na ostrovech veliké plantáže a na výnosu těch jim hlavně záleželo. Bylo by velikou chybou myslet si, že oni lidé chtějí, jako Američané prokázati vlasti své, Spojeným Státům, nějakých služeb o připojení ostrovů havajských usilujíce, nikořiv ale jejich vlastní zájmy jsou to, jež pod rouškou dobra a prospěchu ostrovů havajských, jakoby dle přání lidu tamního, vláde na krk pověsiti chtěli. Z počátku zdálo se, že jistě plán jejich se podaří, v první chvíli nadšení, že americkému praporu přibude o nějakou tu hvězdu více, bylo by se málem povedlo komisařům připojení získati, až ozvaly se hlasy varovné a nechtě, aby na ostrovech došlo ku

krveprolití, prohlásil nad nimi protektorát. Nyní již ví se vše, že Spojené Státy tím, že Havaj ihned nezabraly, unikly pěkně na peníze jejich nalžené pastí. Spojeným Státům věru není toho třeba, aby zbytečně přibýraly si starosti, aby zbytečně vydávaly peněz na udržení správy vzdálených ostrovů, z nichž neplynul by zcela žádný zisk a není jim třeba toho vydání peněz, jež určeny jsou a lépe ve vlasti se použiti dají.

Lid domorodý dovolává se pravdy a práva i poukazuje na to, že špatně byl ve Washingtoně vládě našf vyřčen, neboť nepřeje si připojení, aniž napadlo mu kdy, aby autonomii svou zadal, když toho potřebu nikterak nevidí. Tak soudí lid domorodý a taký jistě v podobných věcech jest spíše rozhodujícím, než-li cizincem, již se mu do vlasti nastěhovali a rádi by tyli nejen z toho, ale i jiného lidu, jenž ještě více má! A jest-li dnes lid domorodý apeluje ku právu a spravedlnosti Spoj. Států, tož dovolává se jeho nebude as marným, čin komisaře Blounta jest aspoň prvou toho známkou!

Všeliké ty výbory.

Uspěch všelikých těch výborů kongresních a sněmovních jest tak nepatrný, že jest to až k směchu a také senátní výbory toho ještě mnoho nedokázaly, avšak že došlo by konečně jednou na posuzování té jejich činnosti a to v senátě samém to stává se velice zřídka. Stalo se tak však ve dnech minulých. Předložena byla resoluce, aby se pokračovalo ve vyšetřování, jež nařzeno bylo roku 1890 a roku 1891 a sice v záležitostech indianských a za tím účelem měl výbor navštívit různé indianské rezervace, indianské školy, podporované v celku, aneb z části vládou a vyšetřování to mělo býti dle dobrozdání dotýčeného výboru rozšířeno po případech na veškerá území indianská a na všech pět kmenů, pak-li by toho potřeba kázala. V resoluci té se povídalo, že vyšetřování diti by se měla tou dobou, kdy senat nezasedá a na takových místech kde členové výboru senátního za nejvýhodnější by uznali. Výlohy ovšem by zaplacený byly z fondu senátního.

Senátor Sherman však neviděl žádnou příčinu proč by vyšetřování ta měla se nadále diti, proč by se v nich pokračovati mělo. Poukázal na to, že s těmi vyšetřujícími výbory vlastně ničeho se nedocílilo a rok od roku, že vydání na ně včihledě roste. Senator nazval tyto výbory, výbory "výletní", výbory, jež dle šumění vln mají najíti přístav, mají vyšetřovati indianské záležitosti o kterých vlastně ničeho nevědí a věděti nemohou a jiné a jiné záležitosti, jež stojí sice peníze, ale k prospěchu země nikterak nenapomáhají. Má za to, že v tomto ohledu měla by se státi nějaká náprava. Jeden výbor, jak senator Sherman udává, stál \$8,000 až \$10,000 a v dotyčném fondu sotva stačí vyplácti všeliké výlohy na vrub vyšetřování způsobené. Tyž praví dále, že až na skrovné výminky, práce vyšetřujícího výboru sotva s částečným výsledkem se potkaly.

Většina senátorů zdála se souhlasiti s výrokem senatora Shermana, neboť všichni vědí, že vyšetřování výborů na příklad v záležitosti různých těch trustů nevedla k ničemu, pouze k vydání s tím spojenému. Možné, že jest dosti dobré, aby vyšetřování se výbory zavedla, když senát nezasedá, avšak jest-li vždy s výsledkem taká vyšetřování se potkati mohou, tož otázka. Kdyby byl dotyčný výbor jak náleží vyšetřil postup monopolu a trustu, tu věru nebylo by muselo dojíti k všelikým soudním rozhodnutím, jaké v poslední době u různých spolko-

vých soudů skutkem se stala v neprospěch organizované práce, bylo by se ukázalo, že tam kde stávalo dříve jednoho spiknutí proti dělnictvu — trusty — nemůže býti spiknutí druhého, když strana druhá proti první, jež spiknutí přivodila se brání. A senátor Sherman i na to poukázal, zmínil se zároveň o zbytečně vyházaných peněz na zby- vyšetřující, jež vlastně nikdy něho nevyšetřil a musí býti následovně jen k posměchu lidu.

Že v ohledu tom třeba již nějaké změny, byl senator Sherman první, jenž na nedostatky ty poukázal, kriticeje ostře, jako člen senátu činnost jeho v tomto směru. Také svědomitostí a poukazování na chyby všechna čest, jen kdyby setkalo se s náležitým uznáním v oněch kruzích, jež jsou rozhodujícími!

Letošní státní sněm.

Státní sněm Nebrasky, o jehož odročení jsme minule zprávu podali, vynikal v mnohem nad jiné sněmy a vykonal mnohem více práce dobré, než dalo se od něho očekávat.

Ač co do počtu přijatých předloh nepředstihuje, ba skoro ani nedostihuje jiné, přece co do výdatnosti a důležitosti několika a s ohledem na jinou působnost, nad jiné vynikl.

Ti, kdož obávali se, že největší frakce na sněmu, populisté, budou si opět počínati nerozumně a pokoušeti se o prosazení nesmyslných návrhů a opatření, byli příjemně překvapeni jejich umírněností, tak jako ti, kdož předpovídali, že bude ve sněmu opět zaprodanců, kteří zásady jen předstírali, aby zvolení dosáhli. Ač sice nechybělo na jednotlivcích, jejich otevřeně dlaně byly stále za zády, přece celkem byl sněm minulý mnohem poctivější, než obyčejně. Důkaz toho poskytlá již sama volba senátorská. Při těchto volbách hraji peníze obyčejně velkou úlohu a pokušení jest tak velké, že těžko mu poslanci odolávají, ohledu na první svého voličstva neoboucoce. Vzpomeňme jen, kterak před šesti roky lid rozhodně vyslovil se pro znovuzvolení Van Wycka, však jak malého ohledu brali na rozhodnutí to zástupci lidu!

I letos přičinily se dráhy všemožně, aby docílily zvolení některého svého příznivce, avšak úsilí jejich zůstalo marné, ač jen několika málo hlasů potřebovali ku docílení vítězí. Letos po dlouhých letech poprvé možno říci, že volba senátora byla poctivou a bez úplatku.

Jiným dobrým činem bylo vyšetření zaháždilých zlořádů ve správě státní a vnesení obžalob na úředníky, kteří nekonali povinnosti své, jak přísahou byli se zavázali.

Po dlouholetém vždy se obnovujícím zápase podarilo se sněmu minulému docíliti přijetí železniční sazby, kterouž se dráhy ve státě říditi musí. Ač U. P. dráha hrozí, že pomocí soudu vymkne se z ustanovení zákona toho, na tom základě, ana jest dráhuq samým kongresem povoleno, proto prý zákonům státním nepodléhá; ač dráhy ostatní hrozí, že farmerstvo bude litovati dne, kdy zákon dotýčený byl přijat, jelikož bude na straně jedné jen ku prospěchu obchodníků, kteří se nebudou děliti se svými odkupníky o to nepatrné snížení na dopravě, kdež farmeri počtí zvýšení dopravy na obilí ze státu, kterýž prý učiniti musí, aby si nahradily ztrátu způsobenou zákonem, přece neočekáváme splnění těchto hrozeb, nýbrž máme za to, že bude zákon ten prospěšným a že jest to prvním krokem k náležitěmu omezení libovůle dráh.

Že sněm byl šetrným, toho důkaz je v tom, že povolil o \$400,000 méně na vydání státní pro běžící dva roky, než sněm minulý. Zdáli tato úspora byla místnou, seznána později, dle toho, zdali shledány budou povolené částky dostatečnými ku krytí nutných výloh.

Lvi podíl na zásluze o výsledek tento náleží ovšem straně populistů, jejíž zástupci v nejdůležitějších otázkách skoro vesměs stáli na straně pravé. Však celou zásluhu osobiti si nemůže, neboť neměla ve sněmu letošním nadpoloviční většinu, tak jako měla před dvěma roky a kdyby nebylo se jí dostalo pomoci některých zástupců od obou stran druhých, bývala by zůstala úplně malomocnou. O zákonech, jež sněm přijal, pojednáme budoucně.